

Jezyk polski, klasa 6, rok szkolny 2025/2026

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z języka polskiego jest zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole Ocenianiem Wewnątrzszkolnym zawartym w Statucie.

I. Ogólne zasady oceniania uczniów:

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.

2. Nauczyciel:

- informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

4. Szkoła udostępnia uczniowi i rodzicowi sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia w następującej formie:

- oryginały – na lekcjach (do wglądu ucznia) oraz podczas zebrań i konsultacji (do wglądu rodzica lub prawnego opiekuna),
- kopie – w formie papierowej lub elektronicznej na prośbę ucznia lub rodzica.

Kopie prac pisemnych uczniów zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej nie mogą być udostępniane osobom trzecim.

5. Uczniowie otrzymują prace pisemne do wglądu i poprawy w czasie zajęć dydaktycznych.

6. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę pisemnie lub ustnie.

II. Formy i sposoby oceniania wiedzy i umiejętności uczniów:

1. Ocenie podlegają (waga oceny częściowej):

- 1) prace pisemne – sprawdziany, dyktanda, wypracowania klasowe (waga 5),
- 2) kartkówki, znajomość lektury (waga 3 lub 4),
- 3) projekt, zadania, praca własna (waga 3),
- 4) odpowiedź ustna (waga 3)
- 5) praca na lekcji: ćwiczenia praktyczne, praca w grupach (waga 2),
- 6) inne, np. opanowanie techniki czytania, recytacja (waga 1-5);
- 7) konkursy:

- udział w konkursach (waga 1, ocena częściowa – bardzo dobry),
- osiągnięcie sukcesu w konkursie (waga 3 – 5, ocena częściowa – celujący)

2. Za udział w konkursie uczeń otrzymuje ocenę i/lub punkty zgodnie z PSOZ.

3. Uczeń może być nagradzany za pracę na lekcji plusami. Może je otrzymać za odpowiedź ustną na zajęciach. Po otrzymaniu odpowiedniej ilości plusów są one zamieniane są na oceny:

8 plusów – ocena celująca, 5 plusów – ocena bardzo dobra, 4 plusy – ocena dobra, 3 plusy – ocena dostateczna.

4. Przygotowanie do lekcji oznacza, że:

- a) uczeń ma potrzebne materiały dydaktyczne, tj. podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy, (ewentualnie) lekturę.
- b) jest przygotowany do odpowiedzi ustnej z aktualnie realizowanego materiału, w tym do recytacji utworu literackiego.

5. Uczeń ma obowiązek zgłosić nieprzygotowanie przed lekcją. W półroczu może zgłosić dwa razy

- nieprzygotowanie i otrzymuje do dziennika wpis „np” w zakładce „Uwagi”.
6. Za brak przygotowania do zajęć, po wyczerpaniu limitu, czyli otrzymaniu dwóch wpisów „np” otrzymuje punkty ujemne zgodnie z Punktowym Systemem Oceniania Zachowania.
 7. W przypadku nieobecności ucznia na pracy pisemnej nauczyciel stosuje zapis symbolem „nb”.
 8. Praca niesamodzielna, skopiowana z internetu lub z innych źródeł (w tym we fragmentach), zwracana jest do poprawy. Nauczyciel zgodnie z Punktowym Systemem Oceniania Zachowania, za przedstawienie przez ucznia do oceny pracy innej osoby jako własnej, przyznaje mu punkty ujemne.

Każdy nauczyciel może indywidualnie dostosować wagę ocen ze względu na specyfikę przedmiotu, jakim jest język polski.

Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się następujący sposób zamiany punktów na oceny:

- 100% - celujący;
- co najmniej 90% - bardzo dobry;
- co najmniej 75 % - dobry;
- co najmniej 50% - dostateczny;
- co najmniej 30% - dopuszczający;
- poniżej 30% - niedostateczny.

III. Kryteria wystawiania oceny po I półroczu i na koniec roku szkolnego.

Ocena półroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen częściowych wg poniższej skali. Zasady poprawy oceny ustala nauczyciel.

Średnia ważona ocen częściowych	Ocena półroczna lub roczna
0 – 1,99	niedostateczny
2,00 – 2,49	dopuszczający
2,50 – 2,69	dopuszczający z możliwością poprawy oceny na dostateczny
2,70 – 3,49	dostateczny
3,50 – 3,69	dostateczny z możliwością poprawy oceny na dobry
3,70 – 4,49	dobry
4,50 – 4,69	dobry z możliwością poprawy oceny na bardzo dobry
co najmniej 4,70	bardzo dobry
Celujący: <ol style="list-style-type: none"> a) co najmniej 5,50; b) co najmniej 5,30 i uzyskanie znaczących osiągnięć w konkursach zewnętrznych lub zawodach sportowych reprezentując szkołę; c) co najmniej 4,70 i uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym; 	

Ostateczną decyzję w sprawie wystawienia oceny podejmuje nauczyciel.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen:

1. W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń może napisać pracę na zajęciach lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
2. W Szkole umożliwia się uczniom poprawianie ocen niezadowolających. Poprawiona ocena otrzymuje tę samą wagę, a ocena otrzymana przy pierwszym podejściu (ocena, które uległa poprawie) zostaje zapisana w nawiasie i dziennik nie wlicza jej wtedy do średniej.

V. Wymagania na poszczególne oceny dla klasy 6.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy i umiejętności w klasie programowo wyższej;
- nie jest w stanie rozwiązywać zadań o niewielkim, elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie pracuje systematycznie na lekcji;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela;
- technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- ma ubogi zasób słownictwa;
- zna podstawowe środki poetyckie: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie;
- wypowiedzi pisemne są krótkie, chaotyczne; wie, co to jest: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym;
- zna podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik);
- zna podstawowe strony czasownika;
- układa proste zdania pojedyncze i złożone;
- zna podstawowe zasady ortograficzne, stosuje znaki interpunkcyjne;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który

- potrafi samodzielnie odtworzyć treść utworu w czasie jego omawiania na lekcjach;
- wskazuje elementy świata przedstawionego, rozróżnia narratora;
- odróżnia prozę od poezji;
- rozróżnia gatunki literackie: ballada, legenda, bajka, przypowieść, powieść i jej odmiany, hymn, wskazuje cechy gatunkowe, rozpoznaje powieść fantasy;
- posługuje się odpowiednimi formami wypowiedzi pisemnej: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym;
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu, zna podstawowe środki poetyckie: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie;
- wyróżnia części mowy, właściwie używa form gramatycznych poznanych części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik);
- wskazuje strony czasownika;
- wyróżnia w zdaniach podmiot, orzeczenie i ich określenia;
- buduje poprawne zdania pojedyncze i złożone;

- nazywa w zdaniu części zdania (na prostszych przykładach) – podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie, wykonuje proste wykresy zdań;
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych;
- posługuje się właściwymi słownikami;
- zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne i stosuje je w prostych przykładach;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w pracy na lekcji;
- w stopniu dobrym zna treść omawianych lektur oraz tekstów;
- wskazuje elementy świata przedstawionego i omawia ich funkcje;
- zna rodzaje narracji;
- wskazuje gatunki: balladę, legendę, bajkę, przypowieść, powieść i jej odmiany, hymn, wskazuje cechy gatunkowe, wskazuje powieść fantasy;
- posługuje się poprawną polszczyzną;
- potrafi poprawnie tworzyć plany wydarzeń;
- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania;
- wypowiada się w formach pisemnych: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym;
- omawia elementy świata przedstawionego;
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie;
- potrafi odmieniać części mowy, rozpoznaje i wskazuje je w tekście (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik);
- omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu;
- zna części zdania - podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie;
- rozpoznaje rodzaje zdań (pojedyncze, zdania współrzędnie i podrzędnie złożone);
- dobrze opanował zasady ortograficzne i interpunkcyjne, potrafi je zastosować;

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w pracy na lekcji;
- wypowiedzi ustne i pisemne formułuje poprawnie;
- potrafi samodzielnie zanalizować i zinterpretować utwory poetyckie i prozatorskie;
- wyjaśnia pojęcia poznane podczas zajęć;
- biegle posługuje się słownikami i encyklopedią;
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy;
- bezbłędnie pisze dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, charakterystykę, dedykację, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym;
- określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie;
- opowiadania wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki;
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce, dramacie, nowych gatunkach literackich (ballada, legenda, bajka, przypowieść, powieść, hymn), wskazuje elementy świata przedstawionego i omawia ich funkcje;
- zna rodzaje narracji i posługuje się nimi;
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia środki stylistyczne, wskazuje zna podstawowe środki poetyckie: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie i określa ich funkcje, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego;
- opanował omawiane zagadnienia gramatyczne: części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik), wypowiedzenia i ich rodzaje
- posługuje się związkami frazeologicznymi i potrafi je wyjaśniać;
- nazywa części zdania - podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie;
- rysuje wykresy zdań pojedynczych i złożonych, zna typy zdań złożonych (współrzędnie i podrzędnie złożone);

- zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne;

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w pracy na lekcji;
- pisze prace pisemne bezbłędnie;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi ustosunkować się do danego problemu;
- redaguje i właściwie komponuje dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, charakterystykę, dedykację, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym;
- potrafi samodzielnie zanalizować i zinterpretować utwory poetyckie i prozatorskie, posługuje się sprawnie środkami stylistycznymi: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie i określa ich funkcje;
- sprawnie posługuje się słownikami i różnymi źródłami wiedzy, sprawnie selekcjonuje i wartościuje zdobyty materiał;
- bezbłędnie rozpoznaje i stosuje we właściwej formie części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik);
- biegle rozpoznaje i używa wszystkich rodzajów zdań (pojedynczych i złożonych), dokonuje analizy składniowej, nazywa i tworzy części zdania - podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie;
- rozróżnia antonimy i synonimy, pracuje z właściwymi słownikami;
- zna wszystkie zasady ortograficzne i interpunkcyjne, i potrafi je zastosować w praktyce;

osoby odpowiedzialne:
nauczyciele języka polskiego